

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempej za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

P. n. gospodom naročnikom.

Od lastništva „Slovenskega Naroda“ nam je strogo naloženo, vsacemu naročniku, kateri nij naprej plačal naročnine, pošiljanje takoj ustaviti. To dajemo na znanje, da bodo oni gospodje, ki prihodnjih listov več ne bodo dobili, znali, da je vsled naših knjig njih naročnina potekla. Vse te gospode, ki hočejo list še dalje prejemati, prosimo, da se nemudoma s predplačo oglasijo.

Administracija „Slov. Naroda“.

Na Španjskem

se krvavo tepó uže več dni na holmeih okolo Somorrostre pri Bilbao Španjolci sè Španjolci. Tisoče mrtvih pokriva bojno polje in naj zmaga ena ali druga stran, konca tako brž nij pričakovati, še bode tekla kri v potocih, za to nam je porok trdovratnost in grozovita hrabrost, s katero se Španjolci med soboj pobijajo in pobijati dajo.

In zakaj vse te groze? Zato ker si je mlad, v Španijo pritepen človek, z imenom Don Karlos, zmislil, da ker je španjsko kraljevske rodovine, ima „od bogá pravico“ vladati nad Španjci in prestol zasedeti, s katerega so pametni Španjci zapodili nevredno kraljico Izabelo ter ustanovivši republiko, sklenili vladati sami nad soboj. V severu Španije je še dovolj zabutih in neumnih ljudij. Le teh se je sebičnost in gospodoželjnost Don Karlosova in njegovih pomagačev oprijela, začeli so jim pridigovati, da je „vera v nevarnosti“, da se je treba vzdigniti zoper

republikanske brate, ker „bog“ to hoče in bog ukazuje pokorščino „kralju“ Don Karlosu.

In neumni Baski in Navarezi v severu Španije, hribovci brez omike in brez šol, verjeli so res svojim sebičnim ali pa fanatičnim fajmoštrom, da je „vera v nevarnosti“, vzeli so puško v roke in opasali orožje in zdaj se, kakor levje bijejo in moré, biti in moriti dadé „za kralja in za vero!“ — Prejšnje vedno klerikalne vlade so pustile ta narod v nevednosti tičati, učili so ga samo moliti pa pokornega biti in rokó poljubiti onemu, ki ga je tepel. Za to je mogoče, da se dadó le-ti severni Španjci tako strašno slepariti, da kri in življenje nosijo v smrtno nevarnost za nič in še menje kot nič, za koristi in osebni pohot enega človeka.

Skoro da bi imeli oni prav, ki se čudom vprašajo: kaj je vendar z napredkom človečanstva sploh, da je v našem stoletju še mogoče ljudstvo tako slepariti in brata z bratom mesariti iz sleparije!

Boj okolo Bilbao med republikanci in Karlisti je morda uže na eno ali drugo stran odločil se. Naj bode Španija še tako daleč od nas proč, v tem boji nij za nobenega izobraženega in človeštvo ljubečega moža vprašanje, komu ima zmago želeči. Boj, ki se tam doli bije, ima važen principijelen pomen. Treba je le pogledati, kako se črnuški in reakcionarni časopisi vseh kotov vesele tega karlističnega klanja, ker vedo, da ko bi zmagalo to mračnjaštvo na Španjskem, imelo bi vpliv tudi na druge zemlje. Z vsem srcem mora torej vsak pošten človek želeči, da se izreže karlistični rak, ki na španjskem telesu jé. In upanje je vendar,

da končno zmaga stvar svobode in napredka, ki je gotovo pod zastavami republikancev.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 9. aprila.

Gospodska zbornica ima 10. t. m. sejo, v katerem je na dnevnem redu drugo branje postave o urejenju vnanjih pravnih razmer katoliške cerkve, kakor je to postavo sprejela poslanska zbornica.

V **Galiciji** skušajo nekateri poplašeni rusinski popje agitirati proti onim poštenim rusinskim duhovnikom ki so kot poslanci v državnem zboru glasovali za konfesionalne postave, več pred očmi imajo joči korist svojega n a r o d a nego svojega stanu.

V **Pešti** so imeli veliko nedeljo tabor, na katerem so fantastični magjarski narodnogospodarski politiki zopet sklenili, naj bi Magjarija sama svoje bankovce delala.

Vnanje države.

Potovanje **ruskega** carja v London imenuje angleško časništvo dobro znamenje, da so bili shodi na Dunaji, v Berlinu in Petrburgu odkritosrčni.

Francosi iz Japana so izročili Thiersu adreso, in več lepih darov. On jim je odgovoril sledeče: „Jaz sem Francosko našel na kraji brezdna, pa sem poklical vse dobre državljane, da bi jo rešil z njihovo pomočjo. Vsestranski pomoči se imam zahvaliti, da se je to deloma zgodilo; a ostaje še veliko dela. Le zmerna pa liberalna vlada zamore deželi mir in slogodati, brez katere ne more doseči zopet blagostanja in vpliva na inostranstvo. Francoska pri vsaki priložnosti kaže, da najbolje čisla republikansko državno formo, katera je postala potrebna tudi poradi tekmovanja treh različnih dinastij. Dokler se jej ta želja

Listek.

Govor škofa Strosmajerja proti papeževi nezmotnosti

na rimskem cerkvenem zboru.

(Dalje.)

Uže od prvih stoletij sem rekel, prizadeval si je rimski patrijarh, da zadobi višje upravljanje. In na nesrečo je tudi v malem nij dosegel, — njegova zahtevanja našla so ovirov v postavi cesarja Teodozija II., da patrijarh Carigraški ravno tisto veljavo ima, kakor Rimski, in na cerkvenem zboru v Kalcedonu razglasili so škofa starega in novega Rima tudi v cerkvenih stvareh za enaka.

Šesti cerkveni zbor, držan v Kartagi, zabranjuje vsem škofom nadéti si naslov kneza ali višjega gospodarja.

Glede na naslov „Vesoljni škof“, ki so si ga papeži kasneje nadévali, napisal je

sv. Gregor, misleč, da se njegovi nasledniki s tem naslovom kinčali ne bodo, to-le:

„Ne eden mojih naslednikov naj se ne podstopi to nesveto ime nadéti si, kajti ko se sam patrijarh to ime daje, spodkopuje vrednost svojega lastnega imena. Naj se ogiblje vsak kristjan hrepeneti za naslovom, ker krađe svojim bratom častno in dobro ime.“

Te besede sv. Gregorja se nanašajo na njegovega sodruga v Carigradu, ki je hrepenel po prvenstvu v cerkvi. Papež Pelagij II. imenuje carigraškega škofa Janeza, ki je hrepenel po časti prvega duhovnika, brezbožnega in nesvetega.

Ne poželi, pravi on, naslova vesoljnega škofa, kateri si je Janez proti postavi prisvojil, ne dopustite nobenemu patrijarhu to oskrunjeno ime nositi, ker bode nas velika nesreča zadela, ako se med duhovni takšni življi pokažejo! — Zadelo bi jih, kar se o njih prerokuje: „On je kralj sinov oholosti Pelaginove II.“ pis. 13.

Te priče, in mogel bi takih jednake vrednosti na sto in sto navesti, pričajo kakor solnce jasno, da so rimski škofje mnogo kasneje za vesoljne škofe in poglavarje cerkve pripoznani. A razun tega komu nij poznano, da je od leta 325, ko je Nicejski cerkveni zbor držan bil pa do leta 580 do drugega ekumenskega zboru v Carigradu, izmed več nego 1109 škofov, ki so na prvih šest cerkvenih zborih delali, samo 19 škofov iz zapada navzočnih bilo?

Kdo ne vé, da so cerkveni zbori po cesarjih brez znanja in proti volji rimskega škofa sklicani bili? Kdo ne vé, da je Hosij, škof Kordovanski, predsednik Nicejskega zboru bil in zaključke tega zboru razglasil? — Ravno ta Hosij je predsedoval tudi cerkvenemu zboru v Sardiki, na kateri poslanec rimskega škofa nij pripuščen bil.

S tem naj bode dosti, poštovani bratje, ali spregovoriti hočem še o dokazih, katere ste malo poprej radi utemeljenja prvenstva rimskega škofa navéli. —

odreka, se jo bode le nepotrebno vzburjalo, vedno k protistavljanju nagibalo, nemirno, nesložno našlo ter jej niti sreče niti čislanja pridobilo. Toda protistavljenje, ob katero se zadeva republikanska ideja, se kmalu pre-maga, in Francoska, kakor se nadejam, do-živi še lepe dni ..."

Mac-Mahon se je razgovarjal osobno z članovi levega centra, da bi podpirali nje-gove težnje glede utrjenosti sedemletne repu-blike. Maršal pak je proti razpuščenju ko-more. Proti temu pak se ima skoraj za go-tovo pričakovati, da Broglie odstopi še pred sestopom narodne zbornice, ako ne dobo-de večine za izvedenje konstitucionalnih postav. — Glede Rochefortovega ubega in njegovih drugov se iz Sidneya telegrafira, da se jim je dovolil izlet, da bi ribe lovili; ko pa so bili uže daleč, pride barka, ter jih odvede na visoko morje.

Velikonočni prazniki v *nemškem* vo-jaskem vprašanji niso bogve koliko novega prinesli. Le toliko je skoraj gotovo, da na-predna stranka vedno bolj v opozicijo sili, tako, da je peza v levi plati narodnih libe-ralcev, katere Lasker vodi. Bismarck pojde v toplice, tedaj se vojaške debate brzkone ne udeleži.

Angleške in irske „deklice“ odpošljejo, kakor pišejo „katoliško - cerkveni“ listi, v Rim papežu veliko mošnjo, v kateri bo 3000 funtov sterlingov. No, spreobrnene ženske so po navadi zelo fanatične, zato je bilo njihovim „dušnim očetom“ gotovo prav lahko zmalati jim v najbolj živih in bogu dopadljivih barvah strašno ozidje ječe in pa hude verige, v katerih deveti Pij zdihuje.

Dopisi.

Iz Vipave 8. aprila. [Izv. dopis.] „Kogar bog ljubi, tega tepe“, ali pa — „ko-gar bog pogubiti hoče, ga oslepi“, tako pra-vijo, da je zapisano v svetih knjigah. No, naše čitalničarje, zato ker so „pobožni“, za-dene prvo. In res, pretekli ponedeljek se je maščeval bog nad njimi pri njih veselici, ne vem ali zato, da še bolj fanatični postanejo, ali pa da jih je skušal v „stanovitnosti“. Vendar naša Vipava nij zaslužila take sra-mote; prouzročili so jej jo v njo primorani tujci. „To nij škandal, to nij blámaža, to je padlo vse pod O“. Take in enake je moral požirati Vipavec drugi dan, dan semnja od prišlih kupcev, dasi ž njimi vred nij bilo 60 osob občinstva. Besedo je napravila nalašč dan pred semnjem, da bi se bahala, da je bila obilo obiskovana, prepričana, da doma-

činov k tej veselici od „Sokolovega“ raz-druženja tako nema dosti pričakovati. Gotovo pa nij nobeden prejšnjih „Sokolcev“ niti kdo drugi liberalcec agitiral proti udeležitvi čital-nične veselice, kaj tacega nij od naše stranke, dosta da se imenuje „čitalnična veselica“ in ogiblje se je vse. Neusmiljeni udarec je dobila še po vrhu na velikonočni ponedeljek, 6. t. m., kar naj si v črn okvir z velikimi črkami zabilježi, da se spominja večkrat — žetev svoje klerikalne setve! Gospodje! nij več Sokola? Pa, spominjajte se vendar še na njega? Kaj če bode „Sokolova“ smrt rodila orla? in to vas muči!

Nij moj namen posamezne točke pro-grama omenjene veselice pretresovati, dasi-ravno nij zato treba strokovnjaka, poročam le splošno sodbo prostih poslušalcev: „Petje je bilo, da se bogu smili.“ (Oho g., „mi jim bomo dali“, kaj bo rekla —.) Deklamacija „večnega deklamatorja“ daničnega Silvestra: „Vse za vero, dom, cesarja“, je bila brez začetka in konca slavljena, tako tudi nij bilo ploskanja — ne začetka ne konca. — Pri igri so se nam smilile gospodičine, ka-tere so se trudile in svoji nalogi vsaj nekoliko zadostile. Marsikoga je srce bolelo in rude-čica občila, videti prostor posvečen omiki, od koder bi se imelo srkati višje ideje, da se je tako skrnil! Sokol! zakaj nisi vbogal „Noviškega“ dopisnika, da bi bil vsaj oder nesel na Nanos in tam slovenski Taliji na grmadi v čast zažgal!

Domače stvari.

— (Poslanec dr. Razlag) je prišel vtorek z Dunaja v Ljubljano, pa se vrne zopet v ponedeljek na Dunaj.

— (V Brežicah) je g. Nace Žnidar-šič za predsednika okrajnega zastopa od cesarja potrjen.

— (V Sevnici) je bivši narodni posla-nec Alojz Lenček iz Blаницe potrjen od cesarja za predsednika okrajnega zastopa.

— (Iz Celja) se graški „Tagespošti“ piše, da je tam umrla mala šolska deklica Barbka Gril vsled tega, ker jo je katehet Bezenšek pretepal. Bezenšek je znan prav-narsk fanatik in ultramontansk politični hujskač.

— (Slovensko gledališče.) Na korist zaslužnega in marljivega kapelnika dram. društva gosp. Jurija Schantelna bode predstava v deželnem gledališču v nedeljo 12. t. m. z zanimivim programom: 1. Ouver-tura k „Jamski Ivanki“ od Schantelna, 2. Velika kantata z orkestrom „Iztočna Zora“ za bas-solo in zbor od Zajca, 3. Afrikanka, komičen prizor s petjem, 4. Scena iz „Ča-robni strelec“, 5. zbor jetnikov iz opere „Fidelio“ in končno burka s petjem „Strah v kuhinji“. Večletno koristno delovanje g. Schantelna za domačo godbo — omenimo le „Jamsko Ivanko“, „Vencislavjanski“ itd. — in njegove zasluge za muzikalni del sloven-skih predstav leta 1871 in 1872 kakor tudi letos bode slovensko občinstvo gotovo pri-znavalo z obilnim obiskom gledališča v ne-deljo.

— (Čitalnica v Kranji) napravi v nedeljo ples.

— (Rekrutiranje vojakov) v Ljub-ljani se je včeraj začelo in moramo po uli-cah poslušati ušesa trgajoče vriskanje, ukanje in hripavo petje vinaveselih novakov.

— (Narodno učiteljsko društvo ljutomerskega okraja) zboruje o deve-tih predpoludne 16. t. m. v učilnici ljuto-merske realke. Dnevni red: a) tajnikovo poročanje celega leta; b) pravila šolskega ustrahovanja, c) normalni učni načrti Klo-dičevi, (Lapanje); d) oenologija v narodnej šoli (B. Pernišek); e) volitev novega odbora. Naj bi se obilno gospodov učiteljev ljutomerskega in družih okrajev zbralo v tem shodu, da bi zopet pokazali, ka hote biti voditelji svojega naroda, ne pa „glokenštrikferval-terji“.

— (O d Svetinj) nam piše kmet: Ve-ličajnska občina toži Cerovsko občino za-voljo ceste, katero morajo zdaj na skorem narediti iz Veličan v Cerovec na novo. Ve-ličanjčari pa tudi nemajo nigde dobre ceste, a je njim še bolj potrebna. Zdaj pa brž Cerovčani rečejo, da kak hitro bodo oni na-pravili, tak bodo njih takoj tožili. Oni so ravno tako, kakor tisti, — ki je drugemu v oku smet zagledal, a sebi pa velikega bruna ne. Oni so prišli njim s prstam kazat cesto 29. marca, tako, kakor bi oni v čisto neumni bili, ali pa da oči ne bi imeli, ka ne bi znali, gde se cesta mora delati.

Pod skalo, na katerej je sveta cerkev sozidana, razumevate vi Petra. Da je to prava, čista resnica, potem bi bilo to našemu pravdanju konec: ali naši očetje, ki so o tem nekaj vedeti morali, niso tako mislili kakor mi.

Sv. Ciril v svojej četrtej knjigi o svetej trojici pravi: „Mislim, da se pod skalo čisto gotovo vera apostolov razumeti mora.“ Sv. Hilarij, škof Poitierski, piše v drugej svojej knjigi o sv. trojici: „Skala je blagoslovljena in jedina skala vere, katero je Peter priznal“; v šestej knjigi pa pravi on: „Na tej skali, t. j. na veri je cerkev sozidana.“

„Bog je“, pravi sv. Hieronim v šestej knjigi, „sv. Matija v svojo cerkev na tej skali utemeljil, a to je skala, od katere je apostol Peter ime dobil“; dalje pravi sv. Krisostom v svojej 53. pridigi o Matiji: „Na tej skali želim svojo cerkev utemeljiti — to je na veri.“ Kaj pa je bila vera apostolov? „Ti si Jezus Krist, sin živega Boga.“

Sv. Ambrož, nadškof Milanski (o 2. po-

glavji pisma na Efezana), Bazilij, Selevcij in očetje kalcedonskega cerkvenega zbora pišejo ravno tako.

Med vsemi učitelji krščanskega starega veka pripada sv. Avguštinu prvo mesto, po-sebno kar se znanosti in starinstva tiče; poslušajte tedaj, kaj se v svojem drugem razlaganji o pismu Janezovem piše: Kaj pomenijo besede: „želim svojo občino na tej skali sozidati? „Na tej veri, t. j. na veri, ki kaže: „Ti si Kristus, sin živega Boga.“ In v 124. razlaganji o Janezu najdemo to-le vrlo znamenito mesto: „Na tej skali, ki si jo pripoznal, želim svojo občino sozidati, ker je Jezus Krist ta skala bil.“

Da ta veliki škof nij veroval, da je cer-kev na sv. Petru sozidana, vidi se jasno iz njegovih besedi v svojej 13. pridigi: „Ti si Peter, in na tej skali, katero si pripoznal, na tej skali, katero si spoznal, t. j. na tvojej veri! Ti si Jezus Krist, sin živega Boga, ho-čem svojo cerkev sozidati na sebi samem, ki sem sin živega Boga; hočem jo sozidati na

sebi, ne pa sebe na tebi. In kakor je Av-gustin o tej znameniti točki mislil, tako je verovalo celo krščanstvo tiste dobe.

Skupaj vse ob enem trdim:

1. Jezus je dal tisto moč apostelnom, kakor Petru.

2. Da apostelni v Petru nikdar namest-nika Kristusovega in nezmotljivega učitelja cerkve priznavali niso.

3. Da Peter niti pomislil nij, da bode papež, niti je kedaj kot papež se ponašal.

4. Da so v prvih štireh stoletjih držani zbori, veliko čast rimskega škofa nad cerk-vijo zavoljo znamenitosti mesta Rima pri-poznavali, da so mu samo čast in nikdar višjo oblast podelili.

5. Da sveti očetje znamenitno točko: „Ti si Peter in na tej skali hočem sozidati cerkev svojo“, nikdar tako razumeli niso, kot da je cerkev na Petru sozidana, nego na skali (ne super Petrum, nego super Pe-tram) t. j. na veri tega apostelna. —

V čisto dobrej nameri in krščanskej

— (Z Dunaja) se nam piše: 25. apr. napravi tukajšnje slovansko pevsko društvo akademijo v dvoranih „prijateljev muzike“, oslavljaje 50letnico prvega tiska Kollarjeve „Slavy dcere“, katere pesnik tukaj na Marksovem mirodvoru počiva. — Program daje upati vesel večer, ker sodelovalo bode nekaj umetnikov dvorske opere in druge umetniške kapacitete. Aranžer je Förchtgott-Tovačovski, profesor na tukajšnjem konservatoriji.

— (O dr. Bleiweisu) moramo tudi ta teden izdati nevesel bulletin, da se mu res možjani čezdalje bolj mehčajo. V zadnjih svojih „Novicah“ uže trdi, da je dr. Vošnjak tudi kriv, da mariborska čitalnica nij več tako velika kot je bila. Bomo videli, česa bode očanec oni teden zopet Vošnjaka obdolžil. Morda mu še originalnejša budalost na misel pride. Da bi pa brez zabavljanja na dr. Vošnjaka živeti mogel, tega nij več upati.

— (Poduk v telovadbi.) Pod vodstvom teoretično in praktično izurjenega učitelja g. Kremžar-ja, ki uže mnogo let podučuje skupaj z g. Mandičem šolsko mladino, se bode začel s 15. aprilom poseben kurs za poduk v telovadbi in sicer vsak ponedeljek in četrtek od 5 — 6 popoldne. Mesečna plača je 30 kr. za učenca. Oglase sprejema g. Kremžar v svoji prodajnici v čitalnični hiši.

Prejeli smo sledeče pisanje:

Nr. 3254.

Strf.

An

die löbliche Redaction der Zeitschrift „Slovenski Narod“ in

Laibach.

Mit Bezug auf den §. 19 des Gesetzes vom 17. Dezember 1862 Nr. 6 R. G. B. und beziehungsweise Art. II. des Gesetzes vom 15. Oktober 1868 Nr. 142 R. G. B. ergeht an die löbliche Redaction das Begehren um Aufnahme der nachstehenden Berichtigung des einige unwahre Angaben enthaltenden, in der Nummer 76 des „Slovenski Narod“ vom 4. April l. J. unter der Rubrik „Domače stvari“ erschienenen, die Hauptverhandlung

svesti, storim ta neovrgljivi záključek iz zgodovine in razuma, da Jezus Kristus Petru nij podelil višje moči, da rimski škofje nijso imeli vladarji cerkve biti, nego so to postali svoječ si po malem vse pravice škofovske časti, (glasovi: „molči bezsramni protestant! molči, molči enkrat“)! — Jaz nijsem bezsramni protestant, v resnici ne, in tisočkrat, ne! Zgodovina nij niti katoliška, niti angleška, niti kalvinska, niti luteranska, niti arminijanska, niti iztočno-grška a najmanje ultramontanska. Ona je snažniša, nego li vse vere in postave ekumenskih cerkvenih zborov.

Piši proti zgodovini, ako smeš, ali nijsi v stanu je pokončati, kakor ne ene opeke iz Koliseuma izpukniti ne smeš, da se ne zruši. Ako sem kaj protivnega iz zgodovine rekel, dokažite mi iz zgodovine same in jaz hočem potem preklicati; ali strpite in boste videli, da nijsem vsega rekel, kar sem reči hotel in mogel, pa da vem, da se za mene na trgu sv. Petra grmada napravlja, ne bi molčal, in za to hočem nadaljevati.

(Daje prih.)

gegen Anton Petauer betreffenden Artikels — in der nächst erscheinenden Nummer des „Slovenski Narod“:

„V listu štev. 76 „Slov. Naroda“, izdanem 4. dan aprila t. l. se na tretji strani pod napisom: „domače stvari“ (druga sesija porotnih obravnavanj) nahaja članek, v katerem se trdi, da je sodnijska preiskava dokazala, da je obtoženec Anton Petavar okolo 70 ubogih ljudi, posebno žensk osleparil, in da bode glavna obravnavna zoper njega najbrže trajala ves teden, ker je nad 70 prič povabljenih, med njimi tudi mnogo fajmoštrov in kaplanov.

Ta povedba pa nij natančna in v resnici vterjena, kajti dotična preiskava še ni končana in c. kr. državnemu pravdnilstvu v zmyslu §. 112 r. k. p. predložena, toraj tudi ni še dan obravnave določen in tedaj tudi ne določeno, koliko prič in katerega razreda bode povabljenih k glavni obravnavi.

C. kr. deželna sodnija

V Ljubljani 7. Aprila 1874.“

Laibach am 7. April 1874.

Der k. k. Landesgerichts-Präsident:

Luschin.

Razne vesti.

* († Viljem pl. Kaulbach), slavni slikar, je 7. t. m. v Monakovem za kolero umrl. Rojen je bil v kneževini Valdek leta 1805, kjer je bil njegov oče urar. Mi omenjamo med njegovimi umotvori samo najnovejše, povsodi znane podobe „Peter Arbues“ in „Nero“, od katerih prva je zaradi silne satire proti krvoločni sveti inkviziciji vzbudila besnostni krik vseh jezuitovcev, kateri so, ko jo je Kaulbach izpostavil, velikemu umetniku ponujali ogromno svoto, da bi jo bil uničil, kar se pa kljub njihovim „svetim“ željam nij hotelo zgoditi. — Kaulbachova nadarjenost je bila jako mnogostranska. V njem obžaluje ves omikani svet velikega, genijalnega umetelnika.

* (Verski fanatizem.) Ogerski listi pripovedujejo sledečo, strašno dogodbo: Nazarenc Szabo v Hod-Mezo-Vasarhely je zaklal svoje eno in pol leta staro dete „gospodu v dar“. V ponedeljek zjutraj namreč, ko se Szabo zbudi, pokliče svojo ženo, ter jej pove, da mu je „sveti duh“ zapovedal, naj prinese gospodu „klaven dar“. Takoj zapove ženi, naj dobo dve priči, da opravijo potrebne molitve, in da so pri darovanju zraven. Žena, ki nij nič strašnega nadejala se, pripelje mater pa sestro verskega divjaka. Od devetih do poludne so peli svete pesni, in ko je bila ura dvanajst, pove Szabo, da „gospod“ terja njegovo dete v dar. Ženske se ustrašijo, ga pogovarjajo, ter ga prosijo, naj rajši kako jagnje, ali kako kokoš zakolje; pa vse zastonj. Szabo pa vzame sekuro, položi dete na stol, mahne trikrat, in glava krasnega, nedolžnega otroka pade na tla. — Morda kak „svet oče“ tega Szaba velikemu inkvizitorju Petru Arbuezu na stran postavi? Dosledno bi bilo.

* (Čuden inserat.) V nekem sileškem časniku beremo sledeči inserat: „Gospod Lobe se prosi, naj ta teden še enkrat kot „Natan“ nastopi.“

* (Čudna jed.) V Parizi se je nek mlad mož pred svojimi prijatelji večkrat s tem kratkočasil, da si je žlice, vilice in druge take stvari v goltanec tlačil, pa potem zopet v začudenje gledalcev iz njega vlekel. Nek večer ponavlja to nevarno igranje z nekimi vilicami, a nerodno premikanje je bilo uzrok, da so se mu špice vilic iz rok zmuznile, in da so se vilice doli v goltanec pomaknile. Poklicali so hitro zdravnika, pa nij bilo z njenimi kleščami moč pomagati. Najbolje čudno pri tej stvari pak je to, da mož nobenih bolečin ne čuti. Ko so ga pripeljali v sobo k doktorju Labbé, se je vse-

del h klavirju, ter igral tako dolgo, da je zdravnik prišel. Ali kaj bo, kadar vilice rujaveti začno, tega se še ne vé.

Narodno-gospodarske stvari.

— Kako stoje setve na Ogerskem. Setve se hitro pospešujejo, ker gorkota prav hitro raste, in mogoče nam je zanesljivo sodbo izreči, kako škodo so poprejšnje vremenske razmere zimskim setvam naredile. Kaže se zdaj, da so poljske miši pretlelo jesen, nočni mrazovi zadnjih tednov, najboljše pa hudi viharji zadnjega tedna v marcu skoraj dvajset percentov zimske setve uničili, tako, da se bode moralo te njive preorati, ter s poletnim žitom obsejati. Posebno viharji so veliko škodovali, ker so rastlinice iz suhe zemlje ruvali. V tem obziru je upanje na žetev zimske strni manjše, a večji del setev je dobro razvit, in obljubuje najboljše, ako le kmalu pade kaj dežja, ki bi rast pospešil. Špekulanti so zagnali glas, da letos zopet ne bo na Ogerskem nič žita, toda kakor se zdaj kaže, bode dobra srednja letina. Nadomestjenje za uničeno zimsko setev daje letno žito, katerega se bo na veliko njivah ravno zaradi tega sejalo, kar se poprejšnja leta nij zgodilo. Zato bodo, ako ide tako naprej, kakor se kaže, letos Ogri zopet žito lahko prodajali.

Poslano.*)

Odprto pismo

slavnemu okrajnemu šolskemu svetovalstvu v Kranji.

Do konca januarija t. l. je bila razpisana učiteljska služba v Škofji loki. Akopram je ondašnja učiteljska plača menjša, nego podučiteljska v Ljutomeru, vendar sem kompetoval za omenjeno loško službo — gotovo iz patrijotizma. — Čez dolgo časa vendar dobodem od uda krajn. š. sveta privatno pismo, iz katerega sem poizvedel velik „nebodigatreba“: „Zakaj pa nijste nobenemu svetovalcu privoščili besede za to službo?!“ Bogme, tega jaz nečem, saj vidite moje maturantno svedočanstvo. — Trije kompetenti smo bili in terno je zadel v krajnem šol. svetu haje nekov vinsk trgovec. De gustibus... — Vidé, kako in kako dolgo se plete za podeljevanje te službe in ker jaz uže davno potrebujem svoje spričevalo, reklamoval sem uradno od krajnega šol. sveta svoj dokument, a krajni šol. svet mi odgovori „tajč“, ka moja vloga je pri okrajnem šol. svetovalstvu. Na to ponovim reklamo tudi do okraj. šol. sveta v Kranji, sed frustrā, češ, dečko le naj bode na cedilu v Ljutomeru, kaj ne? Se enkrat pravim slavnemu okrajnemu šol. svetovalstvu v Kranji: entweder — oder.

V Ljutomeru, 8. aprila 1874.

Blaže Pernišek,
narodni (pod)učitelj.

*) Za stvari v tem predalu natisnene, uredništvo nij odgovorno. Ur.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalesscière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehurji, in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scarno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom zoperstavljala se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldeg na Štajerskem,
3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalesscière, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od

mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravel in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izrekam s tem srčno zahvalo.

Br. Sigmo.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celem životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vranienico v najhujši stopinji, je bila od zdravnikov za izgubljeno zmatrana, kar sem se odločil priskočiti k Du Barry-evi neprecenjeni Revalesciere. To izvrstno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepčalo, da se je, dasiravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalim.

Atanasio Barbera.

Tečajski kot meso, prihrani Revalesciere pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehaatih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradišču bratje Oberanzmeyer, v Ausbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 9. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	69 gl.	20 kr.	
Enotni drž. dolg v bankovcih	69	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	—	—
1860 drž. posojilo	103	70	—
Akcije narodne banke	960	—	—
Kreditne akcije	195	25	—
London	112	40	—
Napol.	8	99	—
C. k. cekini	—	—	—
Srebro	105	85	—

„Listki“.

Pod tem naslovom bode „Národna tiskarna“ v Ljubljani izdavalá zbirko spisov beletrističnega in znanstvenega zapopadka v zvezkih po 20 do 50 krajcarjev.

Prvih šest zvezkov je že na svitlo prišlo in jih imajo na prodaj: „Národna tiskarna“ v Ljubljani in Mariboru in sledeči bukvarji:

V Ljubljani: Janez Giontini; Jurij Lercher; Zeschko & Till; Otokar Klerr. — V Celovcu: J. Leon; E. Liegel. — V Mariboru: E. Ferlinec. — V Trstu: F. H. Schimpf. — V Gorici: Karel Sohar. — V Celji: Karel Sohar. — V Ptujih: Vil. Blanke. — V Zagrebu: Leopold Hartman.

I. zvezek.

Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trštvo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čegava bode? sp. J. Ogrinec. — Narodni jezik in trgovina, spisal L. Haderlap 25 kr.

II. zvezek.

Ivan Erazem Tatenbah. Izviren roman, spis. J. Jurčič 50 kr.

III. zvezek.

Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec 25 kr.

IV. zvezek.

Lepi dnevi. Spisal Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih národnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek 25 kr.

V. zvezek.

Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.

VI. zvezek.

Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik 25 kr.

Štev. 987.

Razglas.

C. kr. okrajna sodnija v Ormuži opominja tiste, ki imajo kot upniki od zapuščine 22. februarja 1873 pri Veliki nedelji umrlega gosp. dekana Peter Dainkota kaj terjati, da se

21. aprila t. l. ob 9. uri predpoludne

v pisarni c. kr. bilježnika gosp. dr. Ivana Geršaka v Ormuži, od sodnije zato pooblaščenega oglase, ali pa do tiste dobe pismeno naznanijo, ako in kaj da imajo terjati, ker drugače bi od zapuščine, ako bi vsled izplačevanja utegnili priti, ne imeli nič več zahtevati, kakor, kolikor jim gre zastavna pravica. (84—2)

Ormuž, 16. marca 1874.

Zobje in zobovje

se brez bolečine nastavljajo, ne da bi se korenine odstranile, zobobol se po usmrtenji živcev odpravi, vse **zobne operacije**, kot: plombiranje v zlatu, srebru in drugih masah, pilenje, snaženje in izdiranje zob opravlja zobozdravnik (14—7)

A. Paichel,

glediščne ulice štev. 20, v I. nadstropji. Ure od 8—12 in od 2—5.

Za gospodarje!

Podpisana firma naznanja s tem, da tudi letos kakor vsako leto, oddaje

najboljše seme sladkorne pese

po 30 kr. funt,

in najboljše seme cikorijine korenine pa zastonj

daje vsem onim p. n. gospodarjem, ki se hočejo pečati sè sajenjem **sladkorne pese** in **cikorijinih korenin** in da dalje

kolikor se hoče **sladkorne pese** po ceni 50—60 kr. } za cent
 „ „ „ zelene **cikorijine korenine** po ceni 1 gl. 20 kr. }

loco fabrika v Ljubljani ali loco kmetija Gresuplje pri Šmariji **proti takojšnji plači** prevzema.

Ob enem naznanja, da je vse, kar je vredno in potrebno, da gospodar ve o pridelovanji **sladkorne pese** in **cikorijine korenine**, zbrala v mali, slovensko in nemško tiskani knjižici, katero, ako se zahteva, gospodarjem, ki se zato zanimajo, **zastonj in franko** pošilja.

Zraven tega je podpisana firma pripravljena, dati v omenjeni nameri vsakojako pojasnjenje, ter povablja gospodarje, ki hočejo nasajenje sladkorne pese in cikorijine korenine poskusiti, naj si dotična gospodarska orodja ogledajo, oziroma pregledajo njihovo gospodarstvo v Ljubljani in v Gresupljah pri Šmariji.

Avg. Tschinkelna sinova.

(90—2)